

AARHUS TEATER PRÆSENTERER

FAMILIEN DER KUNNE TALE OM ALT

LÆS OM:

- *Demens som samfundssygdom*
- *Den livsvigtige familie*
- *Alle de medvirkende*

Inge Sofie Skovbo
Mette Døssing
Bue Wandahl
Chadi Abdul-Karim
Anders Baggesen
Jacob Madsen Kvols
Nanna Bøttcher
Sofia Nolsøe
Nis Bank-Mikkelsen

FAMILIEN DER KUNNE TALE OM ALT

Af **CHRISTIAN LOLLIKE**

Iscenesættelse
RUNAR HODNE

Scenografi
MARKUS KARNER

Kostumedesign
ANE AASHEIM

Lysdesign
ANDERS KJEMS

Lyddesign
LARS GAARDE

Medvirkende

Asta
SOFIA NOLSØE

Bedstefar
NIS BANK-MIKKELSEN

Birgitte
LOTTE ANDERSEN

Hanne
NANNA BØTTCHER

Ketty
INGE SOFIE SKOVBO

Marina
METTE DØSSING

MP
BUE WANDAH

Niels
ANDERS BAGGESEN

Thomas
JACOB MADSEN KVOLS

Yussuf
CHADI ABDUL-KARIM

Barn
**OLIVER ARNDT DE THURAH /
ERNST BOYE**

Det demente samfund

Af chefdramaturg **Hanne Lund Joensen**

“ *Man skal holde tungen lige i munden.
På en gang virker det så frit, det går som en leg,
men så pludselig rammer tomheden.
Og man bliver bange for at miste orienteringen.* ”

Nanna Bøttcher
Inge Sofie Skovbo
Mette Døssing
Lotte Andersen

Sådan sagde instruktør Runar Hodne til mig en af de første prøvedage, da jeg spurgte, hvordan det gik med at åbne for Christian Lollikes tekst i prøvelokalet. I arbejdet med teksten og i forberedelserne til prøverne har vi snakket meget om den orienteringsløshed, der ligger indlejret i tekstens struktur.

ALT KAN SKE, MEN INTET ER FORANDRET

Da Christian Lollike sendte Aarhus Teater det første udkast til manuskriptet, var replikkerne ikke fordelt ud på de enkelte karakterer. Imellem de enkelte scener stod der i regibemærkningerne – "De fortsætter som om intet var sket". Det var tydeligt, at hverken persontegningen eller karakterernes psykologi udgjorde det bærende element. Der var altså ikke tale om en klassisk, fortløbende dramaturgi med vendepunkter, klimaks og point of no return.

I mailen der fulgte med denne første version skrev Christian Lollike: "For mig er præmissen jo en familie som taler og taler, og som på en måde ved alt, og alt sker på en måde også – og alligevel er der intet der forandrer sig."

Og for Runar stod det klart, at det netop var i den modsætning stykkets sceniske styrke og udfordring lå. Efter at have læst Christians første version, skrev Runar: "Det er både et karakterdrevet familiedrama, men også et "undergangskor". Den splittelse er et af manuskriptets kvaliteter. Det er interessant, men heller ikke let."

Hen over foråret 2015 fortsatte mailkorrespondancen mellem dramatiker og instruktør, om vægtningen mellem det karakterdrevne drama og den cirkulære bevægelse, hvor vi hele tiden vender tilbage til et nulpunkt.

Christian: "Mit mål var at skrive en tekst som ikke var fremadskridende, som hele tiden startede forfra, hvor der ikke skete noget. Med Buñuel som forbillede. For mig kan det groteske kun blive grotesk, fordi det ikke har en konsekvens."

Runar: "Netop derfor kalder teksten i højere grad på en performativ tolkning end en litterær. Jeg har sådan brug for at prøve de her ting af i prøvelokalet med skuespillerne og det kan jeg jo ikke endnu. Så jeg kommer hele tiden i tvivl om de valg, jeg træffer her i forberedelsesfasen. Jeg vil bare i gang med prøverne. Men jeg må løbe nu, Hamlet kalder..."

Christian: "Jeg elsker tvivl. God Hamlet-fight."

DEMENS SOM GRUNDPRINCIP

I løbet af forberedelserne til prøverne begyndte vi at tale om "den demente dramaturgi" – som et begreb der kobledes strukturen og temaet sammen. Bedstefaderen i stykket er dement og hans lidelse ligger som en struktur, eller rettere en ikke-struktur i stykket. Demens er karakteriseret ved en svækkelse af hjernens kognitive funktioner, som ledsages af forstyrrelser i følelseslivet eller den syges adfærd. Symptomerne kommer snigende og viser sig først ved dårlig hukommelse og tiltagende nedsat evne til at fungere i hverdagen. Mennesker, der lider af demens, har svært ved at planlægge, finde vej, bedømme en situation og har problemer med at kontrollere deres følelser. Mange demensramte bliver irritable, mister hængningen eller bliver apatiske.

Christian Lollike ser på mange måder denne lidelse, som tendenser i vores moderne kultur. I Information d. 29. januar udtalte han: "Da jeg skrev

stykket, forsøgte jeg at forvandle mig til en 16-årig, som oplever de her familie-kom-sammen'er som en endeløs middag, hvor store og små emner er rangeret helt ligeværdigt. Vi kan lige så godt tale om, hvordan jeg har det med et givent tøjmærke, som vi kan tale om druknede flygtninge eller den truende globale klimakatastrofe. Vi taler om alt på samme monotone frekvens, intet rykker sig. Det er en underlig samtaledemens."

Med en stadig stigende strøm af hurtige medier til overlevering af nyheder og holdninger bliver det sværere at orientere sig. Vi hører om verdens problematikker og ultimativt verdens undergang, men har ikke lige ro til at høre ordentligt efter, at samle os om noget eller fordybe os i tingene. Det medfører en risiko for, at vi forvirrede baserer vores holdninger på fordomme eller apatiske opgiver at ændre på noget. Det hele bliver ved snakken, mens polerne smelter om ørerne på os.

Er verdens lykkeligste folk blevet forvirrede, stressede og smådemente? Kan vi ikke længere holde sammen på verden, og forholde os til den og føle at vi kan gøre en forskel? Med familien som udgangspunkt har Christian Lollike skabt et grotesk tidsbillede af vores civilisation.

"Det er også fordi alting skal gå så stærkt. Der er forstyrrelser alle vegne hele tiden. Det ringer og bipper. Man glemmer hvad man var i gang med. Jeg siger bare at det er svært at holde fast i noget som helst."

siger Ketty i *Familien der kunne tale om alt*.

EN FARCERET JULEAND

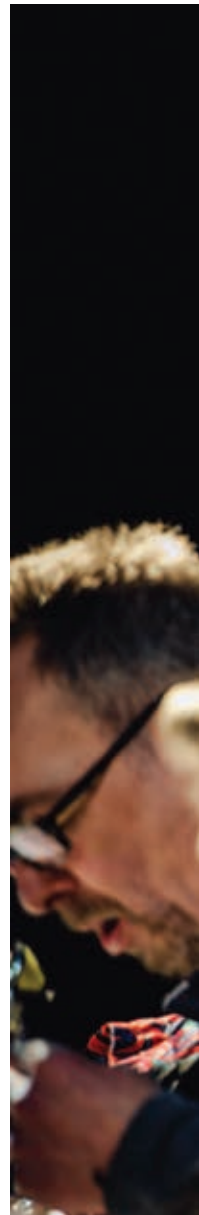
Runar Hodne bad fra første prøvedag skuespillerne om at tage al deres mod med sig ind i prøverne. "At indtage nyt land kræver, at man tør gå nye veje. Det bliver vi nødt til at være modige og gøre. Vi skal tænke barokt."

Det barokke er kendetegnet ved et svulmende og pompøst udtryk, noget der er overdrevent i sin fremtoning. Den barokke tankegang starter også allerede hos Christian Lollike, der selv har genrebestemt *Familien der kunne tale om alt* som en farce. Ordet farce kommer af det latinske *farcie*, der betyder fylde med fars. Og i *Familien der kunne tale om alt* er det både selve julemenuen, der er fyldt godt ud og de enkelte situationer, der overdrives. I farcen har absurditeterne frit spil og i centrum står menneskets iboende dumhed. Karaktererne i farcen lærer ikke noget undervejs, men begår de samme fejl, igen og igen og igen.

Måske er det netop derfor Christian Lollikes karikatur af vores tid er skrevet som en farce. Vores tid er stoppet ud, vores verden er fyldt op. Som i en farce raser vi afsted fra absurditet til absurditet i et hæsblæsende tempo, og der er ikke plads til at stoppe op og trække vejret. "Jeg har det som om vi sidder i budding" siger Ketty i stykket. Vores rum er overfyldt og tømt for luft. Verdens undergang truer hos Christian Lollike og han angiver ingen løsninger på verdens problemer. Bedstefaderens demens er forstørret til en karikatur af vores moderne civilisation. Med en parafrase over et Paul Claudel citat, lader Christian Lollike bedstefaderen sige:

"Mine damer og herrer i det lille øjeblik mellem kaos og krise, lad os drikke champagne og danse."

Og her ligger måske et flig af håb – at dumme, forvirrede mennesker i en dement civilisation, måske netop ved at nyde sammen, feste sammen, opleve og leve sammen, kan få trukket luft nok til at være i verden og forholde sig til den.

Sofia Nolsøe
Anders Baggesen
Mette Døssing
Chadi Abdul-Karim

Lotte Andersen
Nis Bank-Mikkelsen
Nanna Bøttcher

Jacob Madsen Kvols
Anders Baggesen

Inge Sofie Skovbo
Nis Bank-Mikkelsen

DEN STIVNEDE SAMTALE

Af **Jørn Bjerre** Lektor i pædagogisk sociologi, Aarhus Universitet.

I sociologien betragtes familien som en af de mest grundlæggende institutioner. Man kan definere familien som en gruppe af mennesker, der er bundet sammen af et slægtskab, der baserer sig på en kombination af blodrelationer og rituelt indgåede kontrakter.

Familier er kendetegnet ved et særligt intenst følelsesmæssigt fællesskab, forvaltningen af intimitet og en følelse af kollektivt ansvar og ære. Familien udøver vigtige funktioner i samfundet. Familien er en ressource for individernes fysiske og følelsesmæssige velfærd. Familien er en ramme indenfor hvilken, arbejdskraften restitueres. Familien varetager produktion og opdragelse af børn, og bidrager på den måde med nye medlemmer til samfundet.

DEN LIVSVIGTIGE FAMILIE

Ligesom tidligt i evolutionshistorien, hvor det at være med i en gruppe var en forudsætning for overlevelse, er det moderne barn hjælpeløst uden den varme, næring og omsorg, det modtager fra den familie eller det fællesskab, det fødes ind i. Barnets forståelse af sig selv og verden omkring sig, bygger på det møde med andre, det har i fællesskabet. Hvordan reagerer de vigtige andre på det? Anerkender de, inkluderer de, eller vender de sig bort, trækker de sig og ekskluderer? Vi er programmeret til at søge en adfærd, der fører til inklusion. Socialpsykologer har således målt, hvordan bare tanken om eksklusion fra vigtige fællesskaber får vores kropstemperatur til at falde, og beskrevet, hvordan det udløser en indre smerte, når vi gør noget, der får andre til at rynke på næsen af os. Skam og forlegenhed kan tolkes som et indre advarselssystem, der skal forhindre os i at fortsætte med at gøre noget, der fører til eksklusion fra fællesskabet. Andres anerkendelse derimod opleves som lykke og varme. Stolthed er et indre belønningssystem. Det er sulten efter at

passe ind i fællesskabet, der gør os til samfundsvæsner. Samfund vedligeholdes via processer, hvor individerne retter ind efter hinanden, justerer på sig selv i forhold til andre, kommenterer på hinanden, sådan at der ud af individernes adfærd opstår fælles normer, værdier og regler. Familien er et lille laboratorium, hvor der eksperimenteres med den tilpasning, som samfundet kræver.

SAMTALEN VED BORDET

Christian Lollikes farce, *Familien der kunne tale om alt*, begynder ved bordet. "Nå, Niels, hvordan går det på jobbet?" spørger Mogens Preben. "Hvem er ham den unge mand?" spørger Birgitte, og Asta præsenterer Yussuf.

Familien, der mødes over middagsbordet, er et af det moderne individualiserede samfunds centrale ritualer. I samtalen viser man sig frem for hinanden. Hvilke resultater har man nået? I samtalen dyrker man en fælles afsøgning af, hvilke værdier og normer, man tilslutter sig. I de andres ansigter spotter man, ubevidst, efter signaler, der viser, hvordan de vurderer det, man siger. I disse processer kan man skyde sig ind på en fælles norm, som gensidigt afspejler, hvem man er i hinandens øjne, eller man kan adskille sig fra hinanden i registreringen af uenighed og holdningsmodsatninger. Hvordan ser man på det, der sker ude i verden? Hvilke holdninger har man til det fælles liv? Fællesskaber består af fælles holdninger, fælles måder at se på verden. Det særlige ved det demokratiske fællesskab er idealet om at være enige om retten til at være uenig.

SAMFUNDETS SAMTALE

Demokratiet er et fællesskab, hvor man kan tale om alt. I den borgerlige offentlighed kan holdninger og normer vendes i en strid om ord. I Folketinget, hvor der lovgives og regeres, kan repræsentanter for forskellige interesser og grupper mødes og diskutere med henblik på at nå en fælles løsning.

Den demokratiske samtale baserer sig såvel på argumenter, som på takt og tone. I kraft af argumentation ophører normer, værdier og regler med at være noget, der er givet som ved en naturlov, og bliver noget man forholder sig bevidst og kritisk til. Man kan sætte spørgsmålstegn ved det, andre tager for givet, og foreslå nye og bedre måder at se på tingene. Men det er ofte ikke argumenter og logik, der styrer, når samtalen bevæger sig ind på de svære emner, dem, hvor uenigheden er størst, men en takt og tone, der skarpt sonderer mellem det, man kan, og det man ikke kan.

ADSKILLELSEN AF DEMOS OG ETHNOS

Efter at 2. Verdenskrigs totalitære regimer havde defineret begrebet "folk" som en kulturel og etnisk enhed, foreslog den tyske sociolog Emerich Klaus Francis, at man skulle sondre mellem folket som en etnisk-kulturel dimension, som han betegnede "ethnos," og folket som en juridisk-politisk dimension, som han betegnede "demos."

Efter 2. Verdenskrig blev det at dyrke ethnos, som andet end uskyldig staffage ved festlige lejligheder, betragtet som noget skamfuldt. At tale for et "vi" med reference til en forestilling om ethnos var at give konflikter næring, at lege med ilden. Det blev et tabu. At dyrke demos derimod var at fokusere på det, der forener grupper på tværs af kulturer. Demos

søger det neutrale. Demos tilstræber at være åben, at give plads til forskellighed. Forestillingen om det multi-kulturelle Europa blev skabt på denne adskillelse mellem demos og ethnos.

DEN OPDELTE BEFOLKNING

Historien gentager sig, først som en tragedie, så som en farce, skrev Karl Marx. Det snuptag, der skulle forene de europæiske folk, adskillelsen mellem ethnos og demos, er i løbet af de sidste par årtier blevet til princippet for en intern opdeling af nationernes befolkninger i en demos-orienteret og en ethnos-orienteret del.

For nyligt advarede den tidligere tyske udenrigsminister, Joschka Fischer, således mod, hvad han kaldte fremmarchen af nationalistiske, fremmedfjendske partier i EU's medlemslande, statsminister Lars Løkke Rasmussen blev skildret i nazi-uniform i en britisk avis karikatur og jagttagere har talt om fascismens genkomst i forbindelse med den seneste danske lovgivning på flygtningeområdet.

I *Familien der kunne tale om alt* vil Asta have Mogens Peter til at indrømme, at han er racist. Det kan ikke bare være fordi, han synes, at Yussuf synger dårligt, det må være noget andet, der er årsagen, noget Asta fornemmer. Marina, der lægger sig imellem, understreger, at han jo ikke har sagt, "at de alle sammen skal skydes ved grænsen."

"Ikke endnu i hvert fald," svarer Asta, og slår dermed hårdt ned på tanker og holdninger, endnu før hendes modpart har givet udtryk for dem.

Viser Asta rettidig omhu? Ser hun noget, som de andre overser? Viser karikaturtegningen af Lars Løkke i nazi-uniform en rettidig omhu i forhold til den kollektive stemning i Danmark? Fanger den

noget, som lever i befolkningens ubevidste ursuppe, eller er der tale om en farceagtig brug af en af den europæiske histories største tragedier? Kan selve denne type symbolsk kraftudladning selv ses som et bidrag til samfundets radikaliserings?

Spørgsmålet er med andre ord, om brugen af præventiv skam er en måde at sikre samfundet mod fascismens genkomst, eller den snarere bliver et bidrag til en fortsat, gensidig nedfrysning af hjerner og hjerter bag stadig mere primitive forestillinger om hinanden?

Rent socialpsykologisk virker brugen af skam kun over for individer, der er del af samme gruppe. Har man ikke et følelsesmæssigt fællesskab med de andre, så ophører deres vurderinger med at have betydning. Når en gruppe først er blevet opdelt i to adskilte grupper, der er varme indadtil og iskolde over for hinanden, betyder den anden gruppes dømmende ord og blikke ikke, at man føler skam. Tværtimod fører de til, at man føler en endnu dybere solidaritet med sin egen gruppe. Så stivner samtalen, argumenter bliver til slagord. Samfundets samtale afløses af følelsesmæssige menigheder, der kalder til samling omkring statiske symboler. Dehumanisering følger: via hån, ufølsomhed og afsky strippest modstanderen for de centrale symboler på menneskelighed.

TRAGISK UNDERGANGSSTEMNING OG FARCEAGTIG NÆRFORVENTNING

På et maleri af Goya kæmper to mænd mod hinanden med køller, mens de begge synker ned i kviksand. På samme måde, som disse mænd bekæmper hinanden - afmægtiggjorte af det kviksand, der lidt efter lidt vil destruere dem –

foregår kampen mellem demos og ethnos, mens befolkningerne arbejder sig dybere og dybere ned i en uholdbar global politisk situation kombineret med en truende økologisk krise. Også personerne i *Familien der kunne tale om alt* spiser, mundhugges og udleverer intime detaljer om sig selv og hinanden på en baggrund af generel undergangsstemning. Familien er ramt af det Marina kalder en "skræk-øko-atom-resurse-krise-katastrofevirus."

"Vi står på tærsklen til noget stort og nyt..." siger Hanne, efter hun er blevet transformeret til Jesus, "en langsom total udryddelse... Resurse-kriserne vil medføre først regionale konflikter, derefter kontinentale krige med opløsning af nationalstater og overnationale strukturer og til sidst den ultimative nedbrydning. Folk vil flygte i hundrede tusindevis."

For at gentage Karl Marx' ord om, at historien gentager sig, så leges der i Christian Lollikes farce med historien om Jesu genkomst som en farceagtig eneste, sidste løsning. Kan han ikke bare komme igen. Kan man ikke bare klonе ham med DNA fra det ligklæde, man har fundet. "Hvis man kan klonе en hest fra et gammel hår, så kan man også klonе Jesus," som Niels formulerer det. "Hvis vi kan klonе Jesus, kan han redde os," siger Marina. "Fra hvad?" spørger Hanne. "Fremtiden. Katastroferne. Os selv. Det hele," svarer Niels.

Jacob Madsen Kvols
Mette Døssing

Inge Sofie Skovbo
Chadi Abdul-Karim
Sofia Nolsøe
Mette Døssing
Jacob Madsen Kvols
Lotte Andersen
Anders Baggesen

Mette Døssing
Anders Baggesen
Jacob Madsen Kvols
Inge Sofie Skovbo
Bue Wandahl
Nanna Bøttcher
Sofia Nolsø
Lotte Andersen
Chadi Abdul-Karim

Chadi Abdul-Karim
Sofia Nolsøe

Mette Døssing
Nis Bank-Mikkelsen

CHRISTIAN LOLLIKE

Dramatiker

Uddannet på Dramatikeruddannelsen i Aarhus (1998-2001).

I 2002 debuterede Christian Lollike som dramatiker. Det skete på Aarhus Teater med forestillingen *Operation: Luise og Ferdinand* (efter Schiller's *Kabale og Kærlighed*). Forestillingen indbragte ham en Reumert-nominering som Årets Dramatiker. Også det aarhusianske Teater Katapult har spillet Christian Lollikes stykker; i 2004 opførtes hans *Dom over skrig* og efterfølgende *Underværket - The Mohammed-ty show*. I 2004 havde Christian Lollike igen urpremiere på Aarhus Teater med et af sine stykker, *Faust* og *Reklamekabaretten*, og i 2005 ansatte teatret ham som husdramatiker. Hans første stykke som husdramatiker på Aarhus Teater var det kontroversielle *Service Selvmord* (2006). Han blev nomineret til en Reumert som Årets Dramatiker. Året efter lagde Aarhus Domkirke rum til Lollikes *Nathan (uden titel)*. Efter flere nomineringer modtog Christian Lollike i 2009 sin første Reumert som Årets Dramatiker. Det var for stykket *Kosmisk frygt eller den dag Brad Pitt fik paranoia* der havde haft premiere på Aarhus Teater i september 2008, efterfulgt af *Kødarrussellen*, der spillede på Aarhus Teater i 2009.

Derefter fulgte *Undskyld, gamle, hvor finder jeg tiden, kærligheden og den galskab der smitter...? Fremtidens historie* (premiere på Det Kongelige Teater), *Romeo og Julie* (efter Shakespeare) og *Det normale liv* som var Lollikes sidste forestilling som husdramatiker på Aarhus Teater i 2011.

I 2011 fik Christian Lollike jobbet som kunstnerisk leder på CaféTeatret i København (nu Sort/Hvid) og året efter var han på alles læber pga. sin bearbejdelse af Anders Breiviks manifest i forestillingen *Manifest 2083*. For denne forestilling og for forestillingen *Skakten* som havde urpremiere på Aarhus Teater kort efter modtog Christian Lollike tre Reumert-priser. .

Herefter fulgte *All my dreams come true. Et disney-drama*, der havde urpremiere på Aarhus Teater i 2013. I 2015 skabte Lollike krigsballetten *I føling* sammen med Det Kongelige Teater og horror-operaen *Leaves* og har senest taget flygtningekrisen op i forestillingen *Uropa* sammen med Det Kongelige Teaters ballet.

RUNAR HODNE

Instruktør

Den norske teater- og filminstruktør Runar Hodne er uddannet ved Statens Teaterhøgskole i Oslo i 2001. Samme år modtog han Norge Hedda-prisen for sin iscenesættelse af Jon Fosse's *Nokon kjem til å komme* på Nationalteatret i Oslo, hvor han også inden for de sidste to år har instrueret *Demoner* og *Grevlingens Time*. Han har igennem årene høstet stor anerkendelse for sin instruktion af en lang række forestillinger. Her har han vist sine evner både i forskellige genrer, lige fra Ibsen'ske klassikere til moderne dramatik. I 2003 instruerede han filmen *Mot Moskva*, som han selv var medforfatter på. Hodne har desuden arbejdet som instruktør i Sverige og Italien.

Også i Danmark har Hodne gjort sig stærkt gældende med sit sceniske arbejde. På Aalborg Teater instruerede han i 2005 Tolstojs *Anna Karenina*, der vandt to Reumert-priser ud af fire nomineringer. Siden instruerede han også *Maria Stuart* af Schiller (2008) og *Helligtrekongersaften* (2011) på Aalborg Teater. Året efter tog han fat på endnu et Shakespearestykke, *En Skærsommernatsdrøm*, på Det Kongelige Teater. Senest har han instrueret *Hamlet* på Trøndelag Teater.

Runar Hodnes iscenesættelse af *Familien der kunne tale om alt* er hans fjerde forestilling på Aarhus Teater, hvor han tidligere har stået bag Kafkas *Slottet* (2009), von Horváths *Kasimir og Karoline* (2011) og senest Molières *Den Gerrige* (2013).

MARKUS KARNER

Scenograf

Markus Karner er uddannet i teaterviden-
skab og tysk litteratur fra Freie Universitt
i Berlin. Siden 2005 har han arbejdet som
freelance scenograf for både teater og
opera i Tyskland, Norge og Danmark.
Markus Karner har skabt universer til vidt
forskellige forestillinger på bl.a. Komische
Oper Berlin, Schauspiel Frankfurt,
Volkstheater München, Oldenburgisches
Staatstheater, Nationaltheater Mannheim,
Staatsschauspiel Dresden og Deutsches
Theater Berlin. Bde Fassbinder, Ibsen,
Tennessee Williams og en række moderne
dramatikere har han skabt scenografi til.

På Oslo National Academy of Arts
arbejdede Markus Karner i 2011 sammen
med instruktøren Runar Hodne på Armin
Petras' *We are blood*. Det var også med
Runar Hodne som instruktør, at han lavede
scenografien til Molières *Den Gerrige*,
der havde stor succes på Aarhus Teaters
Store Scene i 2013.

ANE AASHEIM

Kostumedesigner

Norske Ane Aasheim blev uddannet ved
Esmod Designskole i 1996 og har siden
arbejdet som kostumedesigner. På
Nationaltheatret i Norge har hun klædt
skuespillerne på i forestillingerne *Cirkus*,
Flammefjs, *Antikvarietet*, *Maria Stuart*,
Kommunikation mellem svin, *Negre og
hunde i kamp*, *En folkefjende*, *Flagermusen*,
Romeo og Julie, *Uskyld*, *Othello* og
Faderen. Aasheim har desuden arbejdet
med sine udtryksfulde kostumer på en
række produktioner ved Riksteatret, Det
Norske Teatret, Den Nationale Scene og
Trøndelag Teater samt på film og tv.

ANDERS KJEMS

Lysdesign

Anders Kjems har været fast tilknyttet
lysdesigner på Aalborg Teater i en længere
periode og stod bl.a. for lysdesign på
Macbeth (2008) og den Reumert-nominerede
forestilling *Pornografi* (2009). Sideløbende
med sit arbejde på Aalborg Teater har han
arbejdet på andre projekter, heriblandt
forestillingen *Glistrup* på Teatret Svalegan-
gen og Bornholms Teater i 2010. På Aarhus
Teater har han designet lys på *Salvador* og
Paradis (2006), *Frankenstein* (2012), *Snehvide*
(2013), *Besøget* (2014) og senest *Teater-
koncert Imagine* (2015).

LARS GAARDE

Lyddesign

Lars Gaarde har igennem de sidste 20 år
været freelance lydtekniker hos Nordic
Rentals, Vejle Musikteater, Fredericia
Teater, Mungo Park Kolding og for en lang
række andre teatre og turne-forestillinger.
Heriblandt har han lavet lyddesign til
blandt andet *Yahya Hassans Digte*, *Aida*,
Grease, *City Singler* og mange flere. Siden
sommeren 2015 har han været fast lyd-
designer på Aarhus Teater, hvor han har
stået for lyden på *Teaterkoncert Imagine*
og *Dig og mig for altid*, der i øjeblikket
spiller på Aveny-T.

ANDERS BAGGESEN

Skuespiller

Anders Baggesen er uddannet fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 1980. Han huskes af de fleste fra DRs julekalender *Jul på slottet* i 1986 og *Jul på Kronborg* i 2001. Han slog igennem i det seriøse rollefag med sin indsats i Lars Noréns *Natten er dagens mor* og *Kaos er nabo til Gud* på Aalborg Teater i 1986.

Anders Baggesen har spillet hovedparten af sine roller på Aarhus Teater, dette i vidt forskellige genrer. Det er også blevet til mange roller på andre teatre, bl.a. på Aalborg Teater, Aveny Teatret, Amagerscenen, Det Danske Teater og Det Ny Teater. På Gladsaxe Teater havde han rollen som drengen i *Storhertugindens Afsked* i samspil med Bodil Udsen.

Anders Baggesen modtog i 2005 en Reumert for sin rolle i *Lykke-Per* på Aalborg Teater og blev året efter nomineret for sin rolle i Aarhus Teaters Holberg-forestilling *Melampe*. Vi har også kunnet opleve Anders Baggesen i Aarhus Teaters op-sætninger af bl.a. *Tartuffe*, *Mens vi venter på Godot*, *Slottet*, *Idioten*, *Woyzeck*, *Snittet* og i hovedrollen som dragqueen i musicalen *La Cage aux Folles*. I 2014 spillede han med i *Besøget* og *Karlas Kabale*. Senest har man kunnet opleve ham som Alfred Doolittle i *My Fair Lady*. Også her høstede han store roser – og en nominering til en Reumert-pris i kategorien Bedste Mandlige Birolle.

BUE WANDAH

Skuespiller

Bue Wandahl er uddannet fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 1990 og var herefter medlem af Aarhus Teaters ensemble frem til 2001. Fra 2001-2007 var han ansat i ensemblet på Aalborg Teater, og spillede her blandt andet i *The Full Monty*, *Hitler i Albert Speer* og *Salieri i Amadeus*. I foråret 2010 spillede Bue Wandahl fængselspræsten i *Besættelse* på Teatret Svalegangen, inden han vendte tilbage til Aarhus Teater i rollen som biskop Edvard i *Fanny og Alexander* i efteråret 2010.

Fra sæson 2011/2012 blev Bue Wandahl igen ansat i Aarhus Teaters faste ensemble og har bl.a. medvirket i Shakespeares *Hamlet* og som pastor Manders i Ibsens *Gengangere*. Derudover har han de seneste år spillet med i bl.a. *Kirsebærhaven*, *La Cage aux Folles*, *Den Gerrige*, *Rosmersholm*, *Brødrene Løvehjerte*, *Dans under Høstmånen*. I sæsonen 2014/15 kunne man se ham i familieforestillingen *Karlas Kabale*, som Løvborg i Ibsens *Hedda Gabler* og ikke mindst som Professor Higgins i musicalen *My Fair Lady*.

Han medvirkede endvidere i "Teatret"'s Reumertnominerede forestilling *Som i Himlen*, hvor han desuden blev nomineret i kategorien Bedste Mandlige Birolle.

I sæsonen 2015/16 på Aarhus Teater har han medvirket i *Aftryk* og *Salamimetoden*.

INGE SOFIE SKOVBO

Skuespiller

Inge Sofie Skovbo er uddannet fra Skuespillerskolen ved Odense Teater i 1978. Hun var herefter ansat ved Odense Teater til 1982, inden turen gik til København og Det Danske Teater, Nørrebro Teater samt Det Kongelige Teater, hvor hun, som en del af ensemblet i tre sæsoner, havde adskillige roller. Inge Sofie Skovbo har desuden haft roller på Café Teatret, Bådteatret, Fiolteatret, Folketeatret, Husets Teater, Betty Nansen Teatret, Rialto Teatret og Mammuth Teatret. Hun var medstifter af Grønnegårds Teatret i 1982. Hun var frem til 1992 en del af ensemblet og sad med i det kunstneriske råd.

Inge Sofie Skovbo har været fast tilknyttet Aarhus Teater siden 2004, hvor hun blandt meget andet har spillet Bea i *Gregersen Sagaen*, den gamle i *Undskyld gamle og farmoderen* i *Fanny og Alexander*. Indenfor de seneste år har hun haft stor succes i bl.a. rollerne som Fru Alving i *Gengangere*, Silda Gruman i *Other Desert Cities* og Madam Helseth i *Rosmersholm*. I sæson 2014/2015 modtog hun stor ros for sin hovedrolle i *Besøget* og sine præstationer i *Hedda Gabler* og *Glasbobler*.

Inge Sofie Skovbo blev i foråret 2015 tildelt hædersprisen Olaf Poulsens Mindelegat for sit vidtfavnende skuespiltalent. I denne sæson har man kunnet opleve hende i *Snedronningen* på Aarhus Teater.

Lotte Andersen
Sofia Nolsøe
Mette Døssing

Inge Sofie Skovbo
Nis Bank-Mikkelsen

NANNA BØTTCHER

Skuespiller

Nanna Bøttcher er uddannet fra Skuespiller-skolen ved Aarhus Teater i 2005 og senere videreuddannet på Auteur-uddannelsen på Odsherred teaterskole (2011-13). Siden 2005 har Nanna arbejdet som freelancer, med base i København.

Man har bla. kunnet opleve hende i *UGESATIRE – alle får smæk* (2011) og *Æblet* (2013) på Mammuteatret. *Sex & Vold* (2012) på Husets Teater. *Made in India* (2013 og 2014) på Odense Teater og Teater Grob. I sæson 2009/10 var hun en del af Teater Momentums skuespillerensemble VOL 3.0 og har desuden medvirket i den meget omdiskuterede forestilling *Pretty woman A/S* (2008) i en container på Vesterbro. I 2014 var hun medstifter- og udvikler af det satiriske, kunstneriske protestparti, Dukkepartiet.

På Aarhus Teater har hun medvirket i *Fobiskolen* (2010), *Kødkarrusellen* (2009), TV2 teaterkoncerten *Hele verden fra forstanden* (2006), *K+L+M+R* (2005) og *Faust og reklamekabareten* (2004)

I 2012 besøgte Nanna Bøttcher Aarhus igen og medvirkede i Teater Katapults åbningsforestilling på Godsbanen *LUFT HAVN*. Fra sæson 2015/16 er Nanna Bøttcher i Aarhus Teaters ensemble. Siden har hun spillet med i *Aftryk* og *glimret* i hovedrollen i *Snedronningen*.

JACOB MADSEN KVOLS

Skuespiller

Jacob Madsen Kvols er uddannet fra Skuespilleruddannelsen ved Aarhus Teater i 2007. Han har siden været tilknyttet teatrets faste ensemble og har spillet flere hovedroller på Aarhus Teater - i *Antichrist* (2010), *Brødrene Løvehjerte* (2011 og 2013), *Frankenstein* (2012) og *Skakten* (2013).

Publikum har også kunnet opleve ham i *Sylfiden* (2009), *Idioten* (2007/08) og *Shakespeare/Lollikes Romeo og Julie* (2010/11). Og ikke mindst i teaterkoncerterne *Beach Boys* (2008), *Bob Dylan* (2010) og *Mozart* (2012) samt de to musicals *Chess* (2012) og *Les Misérables* (2014). I 2014/15 medvirkede han i *Hedda Gabler* og spillede desuden flere roller i *On/Off* og senest kunne man opleve ham i *Teaterkoncert Imagine*.

På TV har Jacob Madsen Kvols medvirket i Frank Molinos *Forunderlige Fortællinger* (2007), *Flemmings Helte* (2007) og *Dicte* (2013).

SOFIA NOLSØE

Skuespiller

Sofia Nolsøe er uddannet fra Statens Teaterskole i 2011. Siden sin afgang har hun bl.a. medvirket i *Den Stundesløse* (2014), *Om Baronessen* (2012) og *Nøddebo Præstegård* (2013) på Folketeatret og *Jakob von Tyboe* (2013) på Teatret Slotsgården. På Det Kgl. Teater har Sofia Nolsøe spillet med i *Kollektivet* (2012) og *Himmelweg* (2009). I 2014 spillede hun med i *Frisørerne* på Teater Får 302. Sofia Nolsøe er oprindeligt fra Færøerne og har spillet på det færøske nationalteater og været med i en turnerende børneforestilling. Senest har man kunnet opleve hende i *Indenfor murene* (2015) på Folketeatret.

Sofia Nolsøe har siden sommeren 2015 været en fast del af Aarhus Teaters ensemble, hvor hun har medvirket i *Teaterkoncert Imagine*.

CHADI ABDUL-KARIM

Skuespiller

Chadi Abdul-Karim er autodidakt skuespiller og har stået på en del teaterscener siden 1998. Han har ikke mindst gjort sig bemærket i Von Baden Teatrets Reumert-nominerede forestilling *De frivillige* (2012) og han stod alene på scenen i *Opgang2's 4ever*, der i 2014 vandt en Reumert som Årets Børne- og ungdomsforestilling. Før skuespillet tog over, beskæftigede Chadi Abdul-Karim sig i 1990'erne primært med musik, og skabte bl.a. hiphop-duoen Alzheimer Klinikken sammen med L.O.C. Chadi Abdul-Karim har igennem de sidste ti år mest stået bag kameraet og instrueret både kortfilm, musikvideoer og filmsekvenser til teaterforestillinger. I 2013 afsluttede han sin uddannelse som instruktør på filmskolen Super8. Hans afgangsfilm *Exit Neverland* (2013) blev nomineret til en Robert og vandt den prestigefyldte pris for Best Student Film ved European Independent Filmfestival og han har netop instrueret sin første spillefilm *Exit Babylon*, som han også selv medvirker i.

Jacob Madsen Kvols
Nanna Bøttcher
Bue Wandahl
Sofia Nolsøe
Anders Baggesen
Mette Døssing

NIS BANK-MIKKELSEN

Skuespiller

Nis Bank-Mikkelsen afsluttede sin uddannelse fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 1969 og var derefter en fast del af Aarhus Teaters ensemble frem til 1978. Her var han en af teatrets uomtvistelige stjerner og spillede blandt meget andet titelrollerne i *Peer Gynt* (1977) og *Hakon Jarl* (1976) samt *Matti* i *Hr. Puntila* (1974).

I 1980 blev han en del af ensemblet på Det Kongelige Teater. I de ti år der gjorde han sig særligt bemærket i Shaws *Candida* og Noréns *Døgnvæser*. Han havde også i den periode en enkelt tilbagevenden til Aarhus Teater som Don Juan i Molières stykke af samme navn (1981).

Fra 1990 har Nis Bank-Mikkelsen arbejdet som freelance skuespiller. Han har lagt stemme til adskillige roller i tegnefilm som i radioteatret og har derudover spillet titelrollerne i musicalen *Sweeney Todd* på Østre Gasværk og i Strindbergs *Faderen* på Det Danske Teater. Han vendte desuden tilbage til Det Kongelige Teater i forestillingen *Sælsomt mellemstil* og *Thor* (2006). I 1995 gæstede han Aarhus Teater som Tevje i *Spillemand på en tagryg* og i 1998 som Knagsted i *Livsens Ondskab*.

Foruden sit nationale gennembrud i filmen om Aladdin i 1975, har Nis Bank-Mikkelsen medvirket i forskelligt tv-teater og film, senest *Klovn – the movie* (2010) og *I lossens time* (2013). Har desuden medvirket i tv-serier som *Matador*, *Riget*, *TAXA*, *Krøniken*, *Forbrydelsen* og senest i satireserien *Rytteriet*.

Sidste gang han medvirkede i en forestilling på Aarhus Teater, var det i Lollikes *Nathan (uden titel)*, der blev opført i Aarhus Domkirke. Med sin rolle som bedstefaderen i *Familien der kunne tale om alt* vender Nis Bank -Mikkelsen så at sige tilbage til sine sceniske rødder, og det er hans forestilling nummer 44 på Aarhus Teater.

METTE DØSSING

Skuespiller

Mette Døssing er uddannet fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 2007. Herefter fik hun straks kontrakt med Aarhus Teater og har været en fast del af ensemblet siden. Efter sin debut i *Hvordan vi slipper af med de andre* har hun medvirket i små som store forestillinger på teatret, blandt andet i Kafkas *Slottet*, *Det gyldne kompas 1 og 2*, *Petra von Kants bitre tårer*, *Mesteren og Margarita*, *De andres drømme*, *Fremtidens historie*, *Fanny og Alexander*, *Tartuffe*, *Kasimir og Karoline*, *Brødrene Løvehjerte*, *Jeppe på bjerget* og *Nekrologer*. Hun gjorde også stor lykke i rollen som Regine i Ibsens *Gengangere* og har senest gjort sig stærkt bemærket i sine roller i *Besøget*, *Hedda Gabler* og *Glasbobler*.

I efteråret 2015 spillede Mette Døssing de to meget forskellige roller som hhv. Kristin i Strindbergs *Frøken Julie* og prinsessen m.fl. i *Snedronningen* og kan senere i denne sæson endvidere opleves i *Fornuft og følelse*.

LOTTE ANDERSEN

Skuespiller

Den autodidakte skuespiller, sanger og instruktør Lotte Andersen er et alsidigt talent. Hun debuterede som 20-årig i Dr. Dante musicalen *Sort Hvid* i 1984. Hun har derefter medvirket i omkring 25 af Dr. Dantes forestillinger, heriblandt *Teaterkoncert Gasolin* (1994), *Ned på Jorden og Paradis* (1997), *Snart kommer tiden* (1998 og 2000) og *Teaterkoncert Lillerød* (2001). Derudover har hun spillet med i *Matador* i Operaen og *Come Together* på Østre Gasværk. På Aarhus Teater havde hun en hovedrolle i musicalen *Sweeney Todd* (2011) og medvirkede året efter i *Teaterkoncert Mozart*, der var en co-produktion mellem Aarhus Teater og Betty Nansen Teatret.

På Betty Nansen Teatret har Lotte Andersen desuden medvirket i *Limbo* (2005) og *Misantropen* (2003/04). Hun har også spillet på Husets Teater, Teater Grob og Gladsaxe Teater. Senest instruerede hun teaterkoncerten *Carl og Marie* ved Copenhagen Opera Festival i 2015.

Fra TV kender vi bl.a. Lotte Andersen fra serier som *Broen* (2013), *Forbrydelsen* (2009 og 2012), *Rita* (2012), *2900 Happiness* (2009), *Krøniken* (2006) og *Edderkoppen* (2000). I 2010 udgav hun sit første soloalbum *Hjemmefra* som i 2014 blev fulgt op af *Radiumusic*. Hun har desuden medvirket på en mængde andre musikudgivelser.

På film har man kunnet opleve Lotte Andersen i film som *Nattevagten* (1994), *Min søsters børn* (2000, 2002 og 2004), *En kort en lang* (2001), *Okay* (2002), *Se til venstre der er en svensker* (2003), *Oh Happy Day* (2004), som hun også var idé- og manuskriptforfatter på, *Solkongen* (2005) og *Undskyld jeg forstyrrer* (2012). Hun har også stået bag kameraet som instruktør på flere dokumentarfilm.

Aarhus Teaters fonde, sponsorer og samarbejdspartnere

FONDE

KØBMAND HERMAN SALLINGS FOND
NYKREDITS FOND
BIKUBENFONDEN
A. P. MØLLER OG HUSTRU CHASTINE
MC-KINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE
FORMAAL

FORESTILLINGSSPONSORER

VILHELM KIERS FOND
CAC FONDEN
SPAR NORD FONDEN

MEDIEPARTNER

JYLLANDS-POSTEN

LEVERANDØRSPONSOR

KVADRAT

SPONSORER

EPINION
HARMAN
LINDBERG
PEDERSEN & NIELSEN,
AUTOMOBILFORRETNING
STIBO
SØREN JENSEN,
RÅDGIVENDE INGENIØRFIRMA

SAMARBEJDSPARTNERE

ADVOKATFIRMAET ENERGI & MILJØ
AFA JCDECAUX
AKAPRINT
AURA ENERGI
BRAVIDA DANMARK
BRICKS
C.F. MØLLER
CARLSBERG DANMARK
DANMON SYSTEMS GROUP
DANSK ADMINISTRATIONS CENTER
DANSKE BANK

DELACOUR
EL:CON
ENEMÆRKE OG PETERSEN
EY
HARBOE SKILTE
HEYDAY
HOLST, ADVOKATER
HUSTØMRERNE
JYSKE BANK
JØRN MOESGÅRD
MALERFIRMA DALSGAARD OG CO.
MANGAARD TRAVEL GROUP
MEYCO
NORDEA
NYKREDIT
PWC
SCHOUW & CO.
STARK
AARHUS HAVN

AT – PROSPECT

MARIENDAL ELECTRIC

Læs mere på aarhusteater.dk/saerligt-for/sponsorer

Inge Sofie Skovbo
Jacob Madsen Kvols
Bue Wandahl
Nanna Bøttcher
Chadi Abdul-Karim
Anders Baggesen
Sofia Nolsøe

FAMILIEN DER KUNNE TALE OM ALT

Af

Christian Lollike

Iscenesættelse

Runar Hodne

Scenografi

Markus Karner

Kostumedesign

Ane Aasheim

Lysdesign

Anders Kjems

Lyddesign

Lars Gaarde

Tekstfragmenter af

Peter-Clement Woetmann

Medvirkende

Sofia Nolsø

Nis Bank-Mikkelsen

Lotte Andersen

Nanna Bøttcher

Inge Sofie Skovbo

Mette Døssing

Bue Wandahl

Anders Baggesen

Jacob Madsen Kvols

Chadi Abdul-Karim

Oliver Arndt de Thurah /Ernst Boye

Teaterdirektør

Trine Holm Thomsen

Direktør

Henning Kærsgaard

Producent

Ebba Bertelsen

Dramaturg

Hanne Lund Joensen

Produktionsleder

Line Bjergø

Forestillingsleder

Margot Barlebo Rasmussen

Regissør

Trine Tue

Cecilie Barkholt

Rekvisitør

Ditte Marie Winther

Maskedesign

Kira Stochholm Exe

Sufflør

Hanne Wolff

Instruktørassistent

Lotta Rygg

Vocal coach

Louise Thrane

Lysansvarlig

Simon Birk Ingemann Pedersen

Opbygningsansvarlig

Karin Grouleff Christensen

Afviklingsansvarlig

Jacob Rosenberg

Malersal

Ruth Grønberg

Marketing

Emilie Brøgger Jensen

Smed

Michael Christensen

Snedker

Jens Andersen

Skræddersal

Lena Tolkmitt

Sminke/mask

Kira Stochholm Exe

Lydafvikler

Stefan Christiansen

Lars Gaarde

Lysafvikler

Simon Birk Ingemann Pedersen

Morten Bakdal

Afvikler Scenen

Mathias Duus Schildt

Alex Sørensen

Ole Gade Olesen

Afvikler Sminke/mask

Jenni Koch

Kira Stochholm Exe

Sofie Stenholt

Påklæder

Janne Boisen

Programredaktion

Hanne Lund Joensen

Emilie Brøgger Jensen

Fotos fra afsluttende prøver

Rumle Skafte

Programlayout

Jørn Moesgaard as

Tryk

Akaprint

MUSIK I FORESTILLINGEN

Ennio Morricone

Filmmusik fra filmen *Undersøgelse af en borger hævet over enhver mistanke* (*Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto*) - instrueret af Elio Petri

Nino Rota

Filmmusik fra filmen

Juliet of the spirits (*Giulietta degli spiriti*)

- instrueret af Federico Fellini

Nino Rota

Filmmusik fra filmen *La Dolce Vita*

- instrueret af Federico Fellini

Chadi Abdul-Karim

Yarab

Oneohtrix Point Never

Boring Angel

Vincenzo Bellini

Fra operaen

La Sonnambula - "Ah! Non Credea

Mirarti Si Presto Estinto, O Fiore

Moon Dog

Marimba Mondo 2

Moon Dog

Do Your Thing

Urpremiere

Store Scene 19. februar 2016

Varighed

1 time og 50 min. uden pause

